

AANWIJZING GEMEENTELIJK MONUMENT

GEGEVENS OBJECT

Plaats: Midwoud
Straat: Midwouder Dorpsstraat
Huisnummer: 17
Postcode: 1679 GB

KADASTRALE AANDUIDING

Kadastrale gemeente: Noorder-Koggenland
Sectie: M
Nummer: 796



BESCHRIJVING

Midwouder Dorpsstraat 17 te Midwoud

Typologie: voormalig raadhuis van Midwoud

Inleiding:

Voormalig RAADHUIS van Midwoud, thans woonhuis, in eclectische stijl gebouwd in 1848, gesitueerd aan de noordzijde van de Midwouder Dorpsstraat en hiervan gescheiden door een lage, thans door klimop overwoekerde, gepleisterde tuinmuur, verkeert in redelijk gave staat. Voor dit oorspronkelijk als pand van één bouwlaag onder een zolderverdieping gebouwde raadhuis werd in 1881 een nieuw ontwerp getekend waarna het verbouwd werd en verhoogd met een extra verdieping. Achter het raadhuis is in de 19de eeuw een éénklassige school gebouwd die via een aanbouw en een doorgang in de achtergevel met het raadhuis in verbinding staat. In de aanbouw was de woning van de onderwijzer. In 1920 werd de school uitgebreid met een tweede lokaal rechts achter het raadhuis. Het 19de-eeuwse schooltje is via een tussenlid verbonden met het later gerealiseerde lokaal. Tot 1979 heeft het pand als gemeentehuis van Midwoud gefunctioneerd. Momenteel wordt het pand gerenoveerd en deels verbouwd om het geschikt te maken voor het geven van muziekuvoeringen. Dit leidt soms tot ingrepen die het oorspronkelijke ontwerp geweld aandoen, zoals het plaatsen van een niet-originele bordestrap naar de zolderverdieping en het maken of verplaatsen van deuropeningen. De oorspronkelijke indeling is min of meer bewaard gebleven. Samen met het naastgelegen pand nummer 19, de panden nummers 15 en 24 en het schuin tegenoverliggende pand nummer 23 vormt het voormalig raadhuis een goed bewaard gebleven eenheid met deze voorname woonhuizen voor notabelen op het platteland.

OMSCHRIJVING

Exterieur Raadhuis:

Op rechthoekig grondplan gebouwd voormalig raadhuis onder schilddak gedekt met zwarte, geglazuurde platte Friese pannen. Op de nokpunten zijn twee vierkante, witgepleisterde schoorstenen geplaatst. In het voordakvlak bevinden zich drie moderne dakramen. In het rechter dakvlak is een origineel, gietijzeren daklicht gestoken en een modern dakraam. De voorgevel wordt afgesloten door een rijk geprofileerde kroonlijst die doorsneden wordt door de hoger opgetrokken middentravee die eindigt in een topgevel in de vorm van een fronton. Boven het fronton bevindt zich een houten klokkenstoel met zink gedekt tentdak en windwijzer. De klokkenstoel is voorzien van fraai houtsnijwerk.

De voorgevel (zuidkant) is boven een grijze plint witgepleisterd met groeven om blokken te suggereren. De symmetrisch opgezette gevel wordt verticaal geleed door pilasters: de vier op de begane grond zijn deels voorzien van bossages en eindigen in een Corintisch kapiteel versierd met acanthusmotieven, de vier op de verdieping zijn gecanneleerd en hebben geen kapiteel. Eenvoudig versierde cordonlijsten vormen horizontale geleiding ter hoogte van de verdiepingen. De ingangspartij bevindt zich in de middentravee en bestaat uit een dubbele houten paneeldeur met bovenlicht waarboven een naamsteen met MIDWOUD. In de flankerende pilaster rechts van de deur is een kleine plaquette met de tekst: 'De eerste steen aan/dit gebouw gelegd/door/Klaas Zijp/den 22 juny 1848'. De hoger opgetrokken gevel van de middentravee, waarin op de verdieping een T-venster onder rondboogvormig bovenlicht en op de zolderverdieping een rondvenster, eindigt in een topgevel met fronton met wapenschild in het timpaan. De traveeën links en rechts van de ingangspartij hebben elk op de begane grond twee T-schuifvensters onder strekse boog met siersluitsteen en op de verdieping twee T-schuifvensters met rondboogvormige bovenlichten waarboven rijkversierde wenkbrauwen. De kozijnen van de ramen zijn vrijwel alle origineel, een deel van de ramen is vernieuwd en aan de binnenzijde van voorzetbeglazing voorzien.

De linkerzijgevel (westkant) is boven een grijze plint witgepleisterd met groeven. Ongeveer in het midden van deze gevel is op de begane grond een T-schuifvenster onder strekse boog met siersluitsteen geplaatst en op de verdieping een T-schuifvenster met rondboogvormige bovenlicht waarboven een rijkversierde wenkbrauw.

De rechterzijgevel (oostkant) is boven een grijze plint witgepleisterd met groeven. Achter in deze gevel is op de begane grond een T-schuifvenster onder strekse boog met siersluitsteen geplaatst en op de verdieping een T-schuifvenster met rondboogvormige bovenlicht waarboven een rijkversierde wenkbrauw.

De achtergevel (noordkant) is door de verschillende aanbouwen slechts deels zichtbaar. Ongeveer in het midden van de witgepleisterde gevel is ter hoogte van de verdieping een ijzeren roosvenster aangebracht.

De lage gepleisterde tuinmuur (hoogste punt circa 1 meter) bestaat uit een aantal pijlers waartussen zich lager muurwerk bevindt. Zowel pijlers als muurwerk zijn voorzien van een ezelsrug. Het ijzeren toegangshek is origineel.

Interieur Raadhuis:

In het interieur zijn enkele authentieke elementen bewaard gebleven. In het vertrek ter rechterzijde van de gang is een oorspronkelijke, houten schoorsteenmantel met een houten boezem voorzien van fraai snijwerk in de vorm van eenvoudige, classicistische pilasters en geprofileerd hoofdstel. In het vertrek ter linkerzijde van

de gang is de kluisdeur naar een archiefruimte bewaard gebleven. Achter dit vertrek leidt een smalle gang naar de doorgang die onder een halfronde boog in de achtergevel is gemaakt naar de voormalige onderwijzerswoning. Het plafond van brede vloerdelen in dit gangetje is beplakt met behang met barokmotieven. Aan het einde van de korte gang achter de voordeur leidt een trap met kwart naar de eerste verdieping. De trappalen op de overloop en de balusters van de trap zijn origineel. De wanden van de overloop, die overgaat in een ruimte ter breedte van twee ramen aan de voorzijde, zijn beschoten met brede houten planken. Recht tegenover de trap is met brede houten planken een kleine bodekamer afgeschoten. Links van deze bodekamer is de doorgang naar de zolderverdieping van het tussenlid. Links boven deze doorgang is het ijzeren roosvenster in de achtergevel zichtbaar. Onder het roosvenster is een niet-oorspronkelijke bordestrap naar de zolderverdieping geplaatst. Links hiervan is de deur naar de raadzaal.¹ Het plafond in de met visgraatparket belegde raadzaal is gestuukt en heeft een polychroom middenornament en omgaande lijsten in neoclassicistische stijl.² De gestuukte, halfronde kachel nis is versierd met een hoofdgestel met neoclassicistische decoraties waaronder een eierlijst. Op de zolderverdieping is de houten kapconstructie overal in het zicht en grotendeels intact. In het voormalig raadhuis zijn vrijwel alle raam- en deurkozijnen, voorzien van profileringen, origineel; een deel van de ramen is vernieuwd, een deel is aan de binnenzijde voorzien van voorzetbeglazing. Een deel van de paneeldeuren is oorspronkelijk, een deel van de oude deuren komt van elders.

Exterieur aanbouwen:

Het voormalige raadhuis is verbonden met het erachter gelegen 19de-eeuwse schooltje (met onderwijzerswoning) dat via een tussenlid met het in 1920 aangebouwde schoollokaal in verbinding staat. Dit tussenlid heeft een lessenaarsdak gedekt met grijze verbeterde Hollandse pannen en een daklijst waarop fraai gesneden gootklossen. Het schooltje heeft een zadeldak gedekt met grijze verbeterde Hollandse pannen. Het aangebouwde schoollokaal heeft een afgeknot schilddak gedekt met grijze Muldenpan. De geprofileerde bakgoten worden gedragen door fraai gesneden gootklossen. De aanbouwen zijn in rode baksteen opgemetseld. De zuidgevel van het in 1920 aangebouwde schoollokaal is voorzien van fraai siermetselwerk met geometrische motieven en muizentandlijsten. De zesruitsvensters van zowel het 19de-eeuwse schooltje als het in 1920 aangebouwde schoollokaal zijn niet oorspronkelijk. De achtergevel van de aanbouw waarin vermoedelijk de onderwijzerswoning was heeft wel een origineel vierruitsschuifvenster.

In het interieur van de aanbouwen zijn enkele authentieke elementen bewaard gebleven. In het tussenlid en het schooltje uit de 19de eeuw zijn dat de balkenplafonds. De openslaande deuren in de oostmuur van het tussenlid zijn origineel. De dubbele houten deur in de noordmuur van het schooltje dateert uit de tijd dat deze ruimte in gebruik was als garage voor de brandweervagen. In de voormalige onderwijzerswoning zijn geen originele onderdelen bewaard gebleven. Het plafond van het in 1920 gerealiseerde schoollokaal is gestuukt, heeft een omgaande lijst en een ijzeren rooster met siermotieven ter plaatse van een rond houten luikje. De paneeldeur met glasruitjes naar de aanbouw met toiletten is origineel, evenals de naar binnenvallende wc-raampjes.

Interieur aanbouwen:

In het interieur van de aanbouwen zijn enkele authentieke elementen bewaard gebleven. In het tussenlid en het schooltje uit de 19de eeuw zijn dat de balkenplafonds. De openslaande deuren in de oostmuur van het tussenlid zijn origineel. De dubbele houten deur in de noordmuur van het schooltje dateert uit de tijd dat deze ruimte in gebruik was als garage voor de brandweervagen. In de voormalige onderwijzerswoning zijn geen originele onderdelen bewaard gebleven. Het plafond van het in 1920 gerealiseerde schoollokaal is gestuukt, heeft een omgaande lijst en een ijzeren rooster met siermotieven ter plaatse van een rond houten luikje. De paneeldeur met glasruitjes naar de aanbouw met toiletten is origineel, evenals de naar binnenvallende wc-raampjes.

WAARDERING

Het pand met bijbehorende tuinmuur is van architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde als redelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een klein raadhuis van een kleine plattelandsgemeente in eclectische stijl uit de 19de eeuw. Het object heeft ensemblewaarde doordat het samen met de aanbouwen, een 19de-eeuwse school met onderwijzerswoning en een in 1920 gebouwd tweede schoollokaal, herinnert aan de op het platteland vaker voorkomende combinatie van raadhuis met schoolgebouw.

Met het naastgelegen pand nummer 19, de panden nummers 15 en 24 en het schuin tegenoverliggende pand nummer 23, vormt het pand een gaaf bewaard 19de-eeuws dorpsbeeld van Midwoud en is als zodanig van historisch-stedenbouwkundig belang.

Het pand is beeldbepalend gelegen op de hoek Kerkelaantje/ Midwouder Dorpsstraat, tegenover de Nederlands hervormde kerk.

Tot het hierboven vermelde monument behoort al hetgeen krachtens bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

PROCEDURE

Het voornemen tot het aanwijzen van dit monument als gemeentelijk monument is op grond van artikel 3, lid 2 van de Erfgoedverordening Medemblik 2012 om advies voorgelegd aan de Erfgoedcommissie. De Erfgoedcommissie heeft op 20 november 2018 over deze aanvraag een positief advies uitgebracht. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende 6 weken ter inzage gelegen vanaf 7 december 2018 tot en met 17 januari 2019. Eenieder is in de gelegenheid geweest een zienswijze in te dienen tegen het voornemen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

BESLUIT

Burgemeester en wethouders besluiten, gelet op artikel 3, lid 1 van de Erfgoedverordening Medemblik 2012 het complex op het perceel Midwouder Dorpsstraat 17 te Midwoud aan te wijzen als gemeentelijk monument en te plaatsen op de gemeentelijke monumentenlijst.

Medemblik,

Burgemeester en wethouders van Medemblik

De secretaris

De burgemeester,

J. Zwaan

F. R. Streng